

Den Haag

ADVIEZEN – Welstands- en Monumentencommissie 1

Gemeente Den Haag, 6 oktober 2021

Locatie:

Videoconferentie

Aanwezig:

Marianne Loof	Voorzitter
Franz Ziegler	Lid
Gus Tielens	Lid
Joris Molenaar	Lid
Philomene van der Vliet	Lid
Wijnand Galema	Lid

Secretaris:

Ilse Castermans

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst A voor vaststelling op 6 oktober 2021

B. INGEKOMEN BOUWPLANNEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Martinus Nijhoffweg en Erasmusweg (Lof Erasmusveld Fase 1)

Wcie 20211006/202111363

Bouwen: het bouwen van 43 woningen op het terrein tussen Martinus Nijhoffweg en Erasmusweg, het plaatsen van erfafscheidingen en het aanleggen van een in- of uitrit naar de Martinus Nijhoffweg (Lof Erasmusveld Fase 1).

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder kon de commissie reeds instemmen met de opzet en architectuur van het plan, echter op onderdelen had zij nog opmerkingen. Met de voorliggende aangepaste stukken is daar deels op gereageerd.

De kwaliteit van het metselwerk is nu vastgelegd, maar er mist nog een detailoverzicht.

De commissie beoordeelt de landschappelijke inpassing echter nog als onvoldoende. Op de eerder gemaakte opmerking over de parkeerplaatsen van nummer 21 is gereageerd door deze met een poort - als bij de entree van de parkeerkoffer - aan het zicht te onttrekken. Hierdoor ontstaat echter een diffuse situatie. De muur met afsluitbare poort voor de parkeerkoffer is helder, maar de andere open zijde bij nr. 20 en 25 met hagen maakt het geheel hybride. De commissie pleit voor een eenduidige opzet voor de hof met muur en afsluitbare poort, waarbij het parkeren voor de vier woningen op een andere, meer landschappelijke wijze wordt ingepast.

De commissie pleit voor een samenhangend en kwalitatief hoogwaardig beeld van erfscheidingen, hagen en bergingen voor het gehele plan, met aandacht voor de watergrens van kavel 21. De aanzichten aan de hofzijde dienen verder uitgewerkt te worden. De erfscheidingen horen bij de omgevingsvergunning en de tekeningen van de landschapsarchitect dienen integraal in de ingediende stukken te worden verwerkt.

2 Martinus Nijhoffweg en Erasmusweg (Lof Erasmusveld Fase 2)

Wcie 20211006/202111366

Bouwen: het bouwen van 56 woningen op het terrein gelegen tussen Martinus Nijhoffweg en Erasmusweg (Lof Erasmusveld Fase 2, bouwnummers 44 t/m 74 en 115 t/m 139) en het plaatsen van erfafscheidingen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder kon de commissie reeds instemmen met de opzet en architectuur van het plan, echter op onderdelen had zij nog opmerkingen. Met de voorliggende aangepaste stukken is daar deels op gereageerd.

De kwaliteit van het metselwerk is nu vastgelegd, maar er mist nog een detailoverzicht.

De commissie constateert dat vlonders aan de noordzijde uit de aanvraag zijn gehaald, maar zij beoordeelt de landschappelijke inpassing nog steeds negatief.

Er is nog geen sprake van een consequente, zorgvuldige inpassing van de naar het water gekeerde randen van het plan. De commissie pleit voor een samenhangend en kwalitatief hoogwaardig beeld van erfscheidingen, hagen en bergingen voor het gehele plan. De aanzichten aan de hofzijde dienen verder uitgewerkt te worden. De erfscheidingen horen bij de omgevingsvergunning en de tekeningen van de landschapsarchitect dienen integraal in de ingediende stukken te worden verwerkt. Hoewel de vlonders nu geen onderdeel van de aanvraag vormen, dienen deze, als deze later worden aangevraagd, wel nog aan de commissie te worden voorgelegd.

3 Martinus Nijhoffweg en Erasmusweg (Lof Erasmusveld Fase 3)

Wcie 20211006/202111384

Bouwen: het bouwen van 40 beneden- en bovenwoningen op het terrein tussen Martinus Nijhoffweg en Erasmusweg en het plaatsen van erfafscheidingen (Lof Erasmusveld Fase 3, bouwnummers 75 t/m 114).

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder kon de commissie reeds instemmen met de opzet en architectuur van het plan, echter op onderdelen had zij nog opmerkingen. Met de voorliggende aangepaste stukken is daar deels op gereageerd.

De achterzijde van de derde laag is verbeterd en geeft nu een helder, rustig, licht beeld. De kwaliteit van het metselwerk is vastgelegd, maar er mist nog een detailoverzicht.

De commissie beoordeelt de landschappelijke inpassing echter nog als onvoldoende. Er is nog geen sprake van een consequente, zorgvuldige inpassing van de naar het water gekeerde randen van het plan. De commissie pleit voor een samenhangend en kwalitatief hoogwaardig beeld van de bergingen. Ze betreurt het opknippen van het pad achter de bergingen en pleit voor een donkere kleurstelling.

Ze betwijfelt de keuze voor leibomen. Hier zou een voor een waterkant passendere oplossing gekozen kunnen worden. De tekeningen van de landschapsarchitect dienen integraal in de ingediende stukken te worden verwerkt.

4 Meppelweg 339 en 341

Wcie 20211006/202113258

Bouwen: het renoveren en gedeeltelijk slopen van het schoolgebouw Meppelweg 339 en 341.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie is in beginsel positief over het voorstel. De inpassing van de nieuwe schoolfunctie in het monumentale schoolgebouw is zorgvuldig en maakt goed gebruik van de bestaande structuur en architectuur. De ingrepen zijn terughoudend en met respect voor het gebouw. Wel zijn er enkele aandachtspunten.

De installaties op het dak en het nieuw te plaatsen rooster ten behoeve van de luchtbehandeling in de 'binnen' gevel leiden door de minimale afmetingen en zorgvuldige plaatsing tot een zo min mogelijke aantasting van het monument. Wel ziet de commissie een nog abstractere vormgeving van het rooster als passend bij het Rijksmonument, bijvoorbeeld door het laten vervallen of verdekt uitvoeren van het kader.

Voor de nieuwe deur in de gevel van het theoriegedeelte is een minder 'ad hoc', beter afgestemde ontwerp oplossing nodig. De rest van de gevelwijzigingen zijn in samenhang met de bestaande gevel en akkoord.

Dat het beton in de gevel gerepareerd wordt en opnieuw geschilderd past in het verhaal van de buitengevels. Wel vraagt de commissie om een gedegen onderzoek naar het oorspronkelijke kleurenpalet, waartoe het nieuwe kleurplan van de architect zich verhoudt.

De commissie mist een voorziening voor fietsen en scooters en ook is het groen in het inrichtingsplan niet gedefinieerd. Ze pleit voor het aantrekken van een landschapsarchitect voor het vormgeven aan een robuust, integraal buitenruimteplan. Het is van belang dat met eenzelfde zorgvuldigheid als het interieur naar een duurzaam geheel gestreefd wordt.

5 Meppelweg 339 en 341

Wcie 20211006/202113258

Monument: het renoveren en gedeeltelijk slopen van het schoolgebouw Meppelweg 339 en 341.

Niet akkoord

De commissie is in beginsel positief over het voorstel. De inpassing van de nieuwe schoolfunctie in het monumentale schoolgebouw is zorgvuldig en maakt goed gebruik van de bestaande structuur en architectuur. De ingrepen zijn terughoudend en met respect voor het gebouw. Wel zijn er enkele aandachtspunten.

De installaties op het dak en het nieuw te plaatsen rooster ten behoeve van de luchtbehandeling in de 'binnen' gevel leiden door de minimale afmetingen en zorgvuldige plaatsing tot een minimale aantasting van het monument. Wel kan de commissie zich een nog abstractere vormgeving van het rooster voorstellen, bijvoorbeeld door het laten vervallen van het kader.

De nieuwe deur in de gevel van het theoriegedeelte zou meer in samenhang met de bestaande, weliswaar niet oorspronkelijke, deuren kunnen worden vormgegeven. De rest van de gevelwijzigingen zijn in samenhang met de bestaande gevel en akkoord.

Dat het beton in de gevel gerepareerd wordt en opnieuw geschilderd past in het verhaal van de buitengevels. Wel vraagt de commissie om een gedegen onderzoek naar het oorspronkelijke kleurenpalet.

De gesloten wand tegenover het hoofdtrappenhuis krijgt vensters overeenkomstig bestaand. Het openen van de oorspronkelijke trappenhuiswand met glaspuien van de gangen uit het pand is atypisch en verwarrend en vormt een te grote aanslag op het karakter van het oorspronkelijke trappenhuis. Indien zicht functioneel noodzakelijk is, dient hierin zo ondergeschikt mogelijk te worden voorzien. Een ingreep zou zich scherper moeten verhouden tot het oorspronkelijke gebouw, meer conform de andere ingrepen in het pand.

Het glazen vergaderdoosje tussen de kolommen in de entreehal aan de linker zijde van het theoriegebouw beoordeelt de commissie als een te grote beslaglegging op de oorspronkelijke verkeersstructuur ten behoeve van een relatief beperkt programma. Zij vraagt deze vergaderruimte elders in het gebouw op te lossen of minder prominent in het midden van de ruimte te situeren.

De commissie vraagt ook voor het interieur een onafhankelijk kleurenonderzoek naar het oorspronkelijke palet te laten uitvoeren, zodat beter kan worden beoordeeld hoe de nieuwe kleuren zich verhouden tot de oorspronkelijke.

De commissie mist een voorziening voor fietsen en scooters en ook is het groen in het inrichtingsplan niet gedefinieerd. Ze pleit voor het aantrekken van een landschapsarchitect voor het vormgeven aan een robuust, integraal buitenruimteplan.

Het is van belang dat met eenzelfde zorgvuldigheid als het interieur naar een duurzaam geheel gestreefd wordt.

6 Spui 149

Wcie 20211006/202109309

Bouwen/Cultuurhistorie: het in- en uitwendig veranderen (renoveren) van de als horecagelegenheid in gebruik zijnde winkel met woning Spui 149 tot winkel en woning.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

Eerder heeft de commissie reeds haar waardering uitgesproken voor de casco-aanpak van dit monument, maar zij had nog wel enkele bezwaren. Daar is deels op gereageerd.

Zo zal de goot niet langer worden vervangen, maar blijft gehandhaafd en hersteld. Andere beeldbepalende details, zoals die van de ventilatievoorziening in de wissellatten, moeten echter nog worden aangeleverd.

De commissie is positief over het behoud van de historische reclame in de zijgevel. Echter, de commissie vraagt om een gedegen onafhankelijk onderzoek naar het oorspronkelijke kleurenpalet van de gehele gevelwand van Spui en Burgwal, en verantwoording naar welke tijdlaag het kleurvoorstel refereert, zodat beter kan worden beoordeeld hoe het kleurvoorstel zich verhoudt tot de verschillende tijdlagen.

7 Spui 149

Wcie 20211006/202109309

Monument: het in- en uitwendig veranderen (renoveren) van de als horecagelegenheid in gebruik zijnde winkel met woning Spui 149 tot winkel en woning.

Niet akkoord

Eerder heeft de commissie reeds haar waardering uitgesproken voor de casco-aanpak van dit monument, maar zij had nog wel enkele bezwaren. Daar is deels op gereageerd.

Zo zal de goot niet langer worden vervangen, maar blijft gehandhaafd en hersteld. Andere beeldbepalende details, zoals die van de ventilatievoorziening in de wissellatten, moeten echter nog worden aangeleverd.

De commissie is positief over het behoud van de historische reclame in de zijgevel. Echter, de commissie vraagt om een gedegen onafhankelijk onderzoek naar het oorspronkelijke kleurenpalet van de gehele gevelwand van Spui en Burgwal, en verantwoording naar welke tijdlaag het kleurvoorstel refereert, zodat beter kan worden beoordeeld hoe het kleurvoorstel zich verhoudt tot de verschillende tijdlagen.

De commissie kan niet instemmen met de voorgestelde constructieve stabiliteitsmaatregelen. Deze vormen op alle verdiepingen (behoudens de kapverdieping) een te grote aantasting van de oorspronkelijke structuur en grijpen te zeer in op de monumentale waarde van het pand. Hoewel de commissie de noodzaak voor constructieve maatregelen begrijpt, vraagt zij om een integrale benadering en een meer terughoudende, minder zichtbare oplossing die historische elementen ontziet.

8 Spui 171, 171A en 171B

Wcie 20211006/202108224

Bouwen/Cultuurhistorie: het in- en uitwendig veranderen (renoveren) van de horecagelegenheid Spui 171 en de woningen Spui 171A en 171B tot winkel en 3 woningen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

Eerder heeft de commissie reeds haar waardering uitgesproken voor de casco-aanpak van dit monument, maar zij had nog wel enkele bezwaren. Daar is deels op gereageerd.

De dakgoot zal worden vernieuwd als bestaand, echter andere beeldbepalende details moeten nog worden aangeleverd.

Echter, de commissie vraagt om een gedegen onafhankelijk onderzoek naar het oorspronkelijke kleurenpalet van de gehele gevelwand van Spui en Burgwal, en verantwoording naar welke tijdlaag het kleurvoorstel refereert, zodat beter kan worden beoordeeld hoe het kleurvoorstel zich verhoudt tot de verschillende tijdlagen.

De commissie merkt op dat de doorsnedes niet met de plattegronden corresponderen.

9 Spui 171, 171A en 171B

Wcie 20211006/202108224

Monument: het in- en uitwendig veranderen (renoveren) van de horecagelegenheid Spui 171 en de woningen Spui 171A en 171B tot winkel en 3 woningen.

Niet akkoord

Eerder heeft de commissie reeds haar waardering uitgesproken voor de casco-aanpak van dit monument, maar zij had nog wel enkele bezwaren. Daar is deels op gereageerd.

De dakgoot zal worden vernieuwd als bestaand, echter andere beeldbepalende details moeten nog worden aangeleverd.

Echter, de commissie vraagt om een gedegen onafhankelijk onderzoek naar het oorspronkelijke kleurenpalet van de gehele gevelwand van Spui en Burgwal, en verantwoording naar welke tijdlaag het kleurvoorstel refereert, zodat beter kan worden beoordeeld hoe het kleurvoorstel zich verhoudt tot de verschillende tijdlagen.

De commissie kan niet instemmen met de voorgestelde constructieve stabiliteitsmaatregelen. Deze vormen op alle verdiepingen (behoudens de kapverdieping) een te grote aantasting van de oorspronkelijke structuur en grijpen te zeer in op de monumentale waarde van het pand. Hoewel de commissie de noodzaak voor constructieve maatregelen begrijpt, vraagt zij om een integrale benadering en een meer terughoudende, minder zichtbare oplossing die historische elementen ontziet.

Intern maakte de commissie eerder bezwaar tegen het dichtzetten van de ensuite op de eerste verdieping. Deze wordt niet langer dichtgezet waardoor de oorspronkelijke structuur behouden blijft. Dat de achtergevel opnieuw zal worden opgemetseld is akkoord, maar daarbij dient wel de oorspronkelijke gevellijn zo veel mogelijk te worden aangehouden.

De commissie begrijpt dat de oorspronkelijke lange gang zal verdwijnen, maar vraagt om in de vormgeving de oorspronkelijke gangstructuur op enige wijze voelbaar te houden.

De commissie merkt op dat de doorsnedes niet met de plattegronden corresponderen en verzoekt bij scheefstandcorrectie het oorspronkelijk materiaal te behouden / als uitgangspunt te nemen.

10 Spui 3 en 5

Wcie 20211006/202116940

Bouwen/Cultuurhistorie: het gedeeltelijk veranderen en vernieuwen van de antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie op het dak van de winkels Spui 3 en 5.

Advies op hamerstukkenlijst.

11 Spui 3 en 5

Wcie 20211006/202116940

Monument: het gedeeltelijk veranderen en vernieuwen van de antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie op het dak van de winkels Spui 3 en 5.

Advies op hamerstukkenlijst.

12 Westerbaenstraat 2A en 18

Wcie 20211006/202111276

Bouwen (beginselaanvraag): het veranderen van de garage Westerbaenstraat 2A en woning Westerbaenstraat 18 tot wonen en het bouwen van 8 woningen op het achterterrein.

Plan is op verzoek van de projectinspecteur van de agenda gehaald.

Marianne Loof

Voorzitter Welstands- en Monumentencommissie